

§ 137

Dnr Ex 9/96

830

Förslag till bildande av Naturreservatet Båtstad-Mellsta

Ett förslag till bildande av ett kommunalt naturreservat för område vid Båtstad och Mellsta har remissbehandlats under tiden juni-september 1997.

Inkomna synpunkter har redovisats och bemötts av miljökontoret i sammanställning daterad oktober 1997.

Miljökontoret har i samrådshandling redogjort för bakgrund och motiv för bildandet samt angett vilka föreskrifter som skall gälla för reservatet enligt följande:

Redogörelse för ärendet

Huvuddelen av området har ägts sedan länge av Borlänge kommun. Friluftsvärderna är betydande och området är ett av kommunens mest frekventerade friluftsområden. Redan i länsstyrelsens översiktliga naturinventering 1976 utpekades Mellsta-Båtstad som länsintresse. I naturvårdsprogrammet från 1988 utpekades området som klass II-objekt och som en del av älvlandskapet mellan Repbäcken och Ängesgårdarna. I kommunens översiktsplan från 1990 utgörs större delen av området som ett r-område där naturvärdena och vattentäktsintresset ges förtur framför andra intressen. I miljöprogrammet 1991 föreslogs att skötselplan för området upprättas. 1995 färdigställdes en områdesbeskrivning och skötselplan av ekolog Maria Jons på uppdrag av miljökontoret och gatukontoret. Miljökontoret fick sedan i uppdrag att i samråd med berörda förvaltningar upprätta förslag till reservatsbildning.

Motivering:

Ändamålet med reservatet är att bevara ett tätortsnära naturområde invid Dalälven, innehållande såväl ravinskogar, smärre våtmarker som betesmarker och gräsytor. Föreslagen skötsel syftar till att bevara områdets kvaliteter för friluftsliv, geologi, landskapsbild samt växt- och djurliv. Viktiga moment i reservatsföreskrifterna är att motverka olika former av exploatering samt att skötseln av skogsområdena gynnar den biologiska mångfalden. Andra viktiga mål är att bevara förutsättningar för vattentäktsintresset samt för friluftsbad och fiske. Området är av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv i enlighet med 7 § i naturvårdslagen.

Föreskrifter:

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheten inom reservatet.

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att:

1. uppföra ny byggnad eller anläggning annat än för friluftsbeköv efter särskild prövning i kommunstyrelsen
2. spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa eller dämna. Markarbeten får utföras för underhåll av befintliga ledningar efter samråd med förvaltaren
3. avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd, annat än i enlighet med skötselplan
4. anlägga ny mark- eller luftledning, normalt underhåll och ombyggnad får dock ske
5. framföra motordrivet fordon i terrängen. Undantag skall gälla naturvårdsförvaltare vid skötselåtgärder vid underhåll av befintliga ledningar samt befintlig skoterled
6. tillföra kalk, skogsgödsel eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet. Normal skötsel av vägområden tillhöriga allmän väg samt uppsättning av vägs skyltar hindras ej av föreskrifterna. Normalt underhåll av befintliga mark och luftledningar får också ske. Punkt A6 innebär att bestämmelserna i 29§ skogsvårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet skall frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av en till ärendet hörande skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet.

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att:

1. göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål
2. skada växande eller döda - stående eller ikullfallna - träd och buskar, eller gräva upp örter
3. fånga eller insamla djur (med undantag för fiskar)
4. framföra motordrivet fordon i terrängen och längs strandpromenaden

5. framföra cykel på stigar och i terrängen, undantag kan medges av reservatsförvaltningen för särskilda evenemang (På vägarna är det tillåtet att cykla)

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet.

1. Kommunstyrelsen fastställer skötselplanen som reglerar naturvårdsförvaltningen
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Borlänge kommun

Till ärendet hör även skötselplan, registeruppgifter, översiktskarta och beslutskarta.

Näringslivs- och planutskottet har 1998-02-10, § 16, beslutat tillstyrka kommunstyrelsen besluta

att med stöd av 7§ naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) förklara markområden enligt en till ärendet hörande beslutskarta som naturreservat,

att naturreservatets namn skall vara Naturreservatet Båtstad-Mellsta

att ändamålet med reservatet skall vara att bevara områdets naturkvaliteter för friluftslivet och den biologiska mångfalden

att för området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484 omtryckt 1987:939, 9 § där efter ändrad 1991:1165) som anges i förslaget.

Miljönämnden har avgivit yttrande vid sitt sammanträde 1998-02-24, § 18.

Därefter bestämdes att allmänheten skulle ges möjlighet att genom enkät i tidningen Bo i Borlänge lämna synpunkter och förslag beträffande Mellstaparken. Behandlingen av reservatsärendet i kommunstyrelsen framflyttades därför.

Inkomna enkätsvar redovisades för allmänheten vid ett speciellt möte 1998-08-25.

Vid näringslivs- och planutskottets sammanträde 1998-09-29 § 113 beslutades att uppdra åt miljökontoret och nämndkansliet för fritid/kultur att återkomma med ett gemensamt förslag som redovisar om och i så fall hur reservatsförslaget skall kompletteras utifrån vad som framkommit i enkätsvaren eller vid informationsmötet med allmänheten.

I gemensam skrivelse 1998-11-16 har miljökontoret och nämndkansliet för fritid/kultur anfört följande:

I det pågående arbetet med en utvecklingsplan för Mellstaparken och dess närmaste omgivningar berörs älvsområdet av ett förslag om ett mindre bad. Utvecklingsplanen anger "Vid Dalälvens strandparti nedanför Mellstaparken färdigställs under våren en ångbåtsbrygga. Bryggan har tillkommit i ett gemensamt projekt med Gagnefs kommun. Med anledning av grunt vattendjup har en pir med 17 meters längd anlagts med sprängsten. Piren medför att den lilla vik, som tidigare under några år i slutet på 80-talet användes som badplats, blir ännu mer markerad och därmed lämpad för ett mindre bad. Ett bad kan iordningställas utan hinder för den naturreservatsbildning som pågår för området.

Badplatsen skall endast omfatta den lilla viken. Piren kompletteras med en flytbrygga för de badande i vikens motsatta del. För omklädning uppförs en enkel byggnad, vilken kompletteras med en torrtoalett, typ utedass. En särskild grillplats med slobod iordningställs."

Såsom redovisas i utvecklingsplanen kan detta bad anläggas utan hinder av reservatsbildandet. Detta kan inrymmas i såväl syftet med reservatet som föreskrifter och skötselplan. Markanvändningen av naturreservat kan därför fullföljas.

Med anledning av vad som ovan redovisats föreslås att näringslivs- och planutskottet vidhåller sitt beslut från 1998-02-10, § 16, och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Vidare föreslås att näringslivs- och planutskottet dessutom föreslår kommunstyrelsen besluta

att arbetet med programskrivning för Mellstaparken skall fortsätta och att markanvändningen som naturreservat på angränsande mark skall vara styrande för de aktiviteter som Mellstaparken ger upphov till.

Näringslivs- och planutskottet beslutar

att bifalla förslaget.

Kommunstyrelsen tillstyrker kommunfullmäktige besluta

att bifalla näringslivs- och planutskottets förslag.

Efter föredragning av handlingarna (nr 93) yrkar Peter Hultqvist bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bengt Halldorf yrkar att "d" skall tas bort i Båtstad.

Sedan överläggningen avslutats ställer ordföranden proposition på bifall eller avslag mellan å ena sidan kommunstyrelsens förslag och å andra sidan Bengt Halldorfs förslag, varvid han finner att kommunfullmäktige beslutat

att bifalla kommunstyrelsens förslag.